

Гийермо дел Торо ♦ Даниел Краус

ФОРМАТА НА ВОДАТА

София, 2018

THE SHAPE OF WATER

Text Copyright © 2017 by Necropolis, Inc.

Illustrations copyright © 2017 by James Jean

Published by arrangement with Feiwel & Friends,
an imprint of Macmillan Publishing Group, LLC.
All rights reserved.

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на „Изток-Запад“.

© Елена Павлова, превод, 2018

© Издателство „Изток-Запад“, 2018

ISBN 978-619-01-0189-5

ФОРМАТА НА ВОДАТА

ГИЙЕРМО ДЕЛ ТОРО
ДАНИЕЛ КРАУС

Превод от английски
Елена Павлова

На любовта, в многото ѝ образи и форми.

*Защото внезапна като водопад ще е смъртта
и като цвят отронен, падащо листо внезапна,
като поемането и изпускането на дъха;
и като нея земна, рязко мъката захваща.*

– КОНРАД ЕЙКЪН

*Няма значение дали водата е топла или студена,
ако тъй или иначе се налага да я прегaziш.*

– ПИЕР ТЕЙАР ДЪО ШАРДЕН

ПРИМОРДИЙ

¹ Primordium (лат.) – възникване, зачатък. В биологията – първият разпознаваем, хистологично различим стадий на развитие на орган. (Всички бележки под линия са на преводача.)

Ричард Стрикланд чете писмото с инструкции на генерал Хойт. Намира се на единайсет хиляди фута височина. Двумоторният самолет се тресе от удари със силата на боксьорски тъперкът. Последен етап на полета от Орландо до Каракас, до Богота и до Пихуайал, в граничната чупка между Перу, Колумбия и Бразилия. Писмото е съвсем кратко и част от думите са поправени с черен химикал. В него, с насечения ритъм на армейска поезия, е предадена легендата за един бог от джунглата. Бразилците го наричат Деуш Бранкя¹. Хойт иска Стрикланд да придружи наетите от него ловци. Да им помогне да пленят тази твар, каквато и да е тя, и после да я докара в Америка.

Стрикланд изгаря от нетърпение да приключи задачата. Това ще бъде последната му мисия за генерал Хойт. Сигурен е. Извършеното в Корея по заповед на генерала го е направило зависим от Хойт през последните дванайсет години. Форма на изнудване, такава е тяхната връзка, и Стрикланд иска да се освободи от нея. Ще изпълни тази задача, най-важната досега, и ще разполага с разменна монета, с която да се избави от Хойт. След това ще се върне в Орландо, при Лейни и децата, Тими и Тами. Ще бъде истински

¹ Deus Brânquia (порт.) – Бог с хриле.

съпруг и баща – нещо, което мръсната служба при Хойт не му е позволявала. Ще бъде изцяло нов човек. Най-сетне свободен!

Съсредоточава се пак върху писмото. Разглежда го през безчувствената призма на военното си мислене. Горките южноамерикански шибаняци! Бедността им не се дължи на нескопосаните им умения в селското стопанство. Разбира се, че не. Просто Богът с хрилете е недоволен от преклонението им към джунглата. Писмото е на петна, понеже в двумоторника тече. Стрикланд го бърше в панталона си. Армията на САЩ, пише там, вярва, че Деуш Бранкя притежава възможности за многостранна военна употреба. Задачата на Ричард е да се грижи за „интересите на САЩ“ и да поддържа отряда, както се изразява Хойт, „мотивиран“. Стрикланд знае от първа ръка какво разбира генералът под мотивиране.

Мисли за Лейни! Или – предвид онова, което сигурно ще се наложи да извършиш – по-добре не мисли изобщо за нея.

Португалските ругатни на пилота са оправдани. Приземяването е ужасно. Пистата е най-обикновена просека в гъстата джунгла. Стрикланд слиза с олюляване от самолета само за да открие, че горещината е видима с просто око, като плаващо петно е. От един пикап му маха колумбиец с тениска на „Бруклин Доджърс“ и хавайски шорти. Момиченце в каросерията на пикапа замерва главата на Стрикланд с банан, а той е твърде замаян от полета, за да реагира. Колумбиецът го закарва до селцето – три улички накръст, пълни със скърцащи каруци с дървени колела и босоноги деца с изпъкнали коремчета. Стрикланд обикаля магазините и пазарува на автопилот: запалка, лосион против комари, найлонови торбички с цип, пудра за крака. Плъзга своите песос по плодове, които ронят сълзи от влага.

Понеже е изчел цял разговорник в самолета, пита:

– *Você viu Deus Brânquia*¹?

Търговците се кикотят и размахват разперени пръсти от двете страни на шиите си. Стрикланд няма никаква шибана идея

¹ Виждал ли си Бога с хрилете? (порт.).

какво означава това. Тукашните хора му миришат на кисело и на метал, като току-що заклан добитък. Тръгва по топящ се под обувките асфалтов път и съзира един бодлив плъх, който се гърчи в лепкавата черна каша. Умира, и то бавно. Костите му ще лъснат, преди да е потънал напълно в катрана. Това е най-хубавото шосе, което Стрикланд ще види през следващата година и половина.

2

АЛАРМАТА ТРЕСЕ НОЩНОТО ѝ ШКАФЧЕ. Без да отваря очи, Елайза опипва за леденостуденото копче, което спира будилника. Сънувала е дълбок, спокоен и топъл сън и иска да се върне в него, дори и само за минутка. Но вече е будна и сънят се изпарява; винаги става така. Остава само споменът за вода – тъмна и дълбока. Тонове вода, които я притискат, но тя не се дави. Диша в нея – и то по-добре, отколкото тук, в будния живот, във ветровитите стаи с евтина храна и прекъсващо електричество.

На долния етаж свирят туби и къртят женски писъци. Елайза въздъхва във възглавницата си. Петък е и дават нов филм в образцовия киносалон „Аркейд“ – тоест в денонощното кино точно под нея, – а това означава нови диалози, звукови ефекти и музикални паузи, които ще трябва да интегрира в ритуалите си за събуждане, ако иска да се предпази от продължителен, спиращ сърцето стрес. Сега свирят тромпети; после крещят орди мъже. Елайза отваря очи и вижда часовника, който показва 22:30, а след това – лъчите на прожекторната машина, които се процеждат през дюшемето на пода и оцветяват вълмата прах в наситените цветове на „Техниколор“.

Тя сяда и гуши рамене заради студа. Защо ухае толкова силно, на какао? Необичайната миризма е съпроводена от неприятен шум: сирените на пожарна кола североизточно от „Патерсън парк“. Жената спуска пети на студения под и се заяпва в променливите, примигващи светлини на киномашината. Този нов

филм поне е по-ярък от предишния – някаква черно-бяла лента, озаглавена „Карнавал на душите“ – и пищните му цветове обвиват стъпалата ѝ, като я връщат плавно в сънната омая: представя си, че е пълна с пари, ама наистина червива, и подмазващи се продавачи нахлузват на краката ѝ един куп шарени обувки. Изглежда те потресаващо, мис. С такъв чифт обувки просто ще завладеете света!

Само че светът е завладял нея. Дори закачените по стените дрънкулки, закупени за жълти стотинки от гаражни разпродажби, не могат да скрият проядената от термити ламперия и хлебарките, които се разбягват, щом наемателката светва лампата. Тя избира да не ги забелязва; това е единствената ѝ надежда да преживее нощта, идващия ден и битието си по-нататък. Отива в кухненския бокс, наглася таймера, пуска три яйца в тенджера с вода и продължава към банята.

Елайза приема къпането извънредно сериозно. Водата потича и тя си смъква фланелата. В работата си намира често забравени дамски списания по масите в столовата и безброй статии са ѝ показали върху кои инчове от тялото си следва да се вторачва. Но бедрата и гърдите ѝ не могат да се сравняват с изпъкналите розови белези от двете страни на шията ѝ. Тя се навежда напред, докато голото ѝ рамо не блъсва огледалото. Всеки белег е дълъг три инча и се простира от югуларната вена до ларинкса. В далечината сирените приближават; Елайза е прекарала целия си живот в Балтимор – трийсет и три години – и проследява с лекота напредъка на пожарната по „Бродуей“. Белезите на шията ѝ също са един вид пътна карта, нали? Места, на които е била и които не иска да си припомня.

Когато потапя главата си под водата във ваната, отгласите от киното се усилват. Женски глас крещи: „Да умреш за Хамос означава да живееш вечно!“ Елайза няма представа дали е чула правилно името. Плъзга парче сапун между дланите си и се наслаждава на усещането да е по-мокра от водата, толкова хлъзгава, че да се връзва през течността като риба. Остатъци от приятния сън се настаняват в мислите ѝ, тежки като мъжко тяло. Внезапно обра-

зите стават всепоглъщащо еротични и тя пъха насапунисани пръсти между бедрата си. Ходила е на срещи, правила е секс и така нататък. Но оттогава са минали години. Срещнат ли неспособна да говори жена, мъжете се възползват от нея. Нито веднъж не са се опитвали да комуникират с Елайза, нищо подобно. Те просто я сграбчват и я обладават, все едно тя, нямата, безгласна като животно, *наистина* е животно. Във ваната е по-добре. Мъжът от съня, колкото и мъгляво да изглежда, е по-добър от тях.

Но таймерът, този адски досадник, внезапно се разпищява. Елайза се стряска засрамено, нищо че е сама, и се надига, като лъщи и ръси капки. Увива се в хавлията си и се връща треперейки в кухнята, където изключва печката и приема лошата новина на часовника: 23:07 е. Къде ли е изгубила толкова време? Нахлузва грабнат наслуки сутиен, закопчава произволна блуза, приглася да някаква пола. Чувствала се е вбесяващо жива в съня, а сега е инертна като яйцата, които изстиват в чиния. Тук, в спалнята, също има огледало, но тя не поглежда към него – страхува се да не открие, че е станала невидима.

3

СТРИКЛАНД НАМИРА ПЕТДЕСЕТФУТОВИЯ катер на отреденото му място и използва новата си запалка да изгори писмото на Хойт – стандартна военна практика. Сега целият лист е почернен, мисли си той, и е редактиран напълно. Катерът изпълва с презрение военната му душа като всичко, което е виждал дотук. Прилича на купчина приковани един за друг отпадъци. Коминът е закърпен с изчукана тенекия. Гумите върху перилата са видимо спаднали. Единствената сянка на борда се дължи на опънат между четири кола чаршаф. А времето обещава да е горещо. Това е хубаво. Ще изгори предателските мисли за Лейни; за прохладния им, чист дом; за шепота на палмите във Флорида. Ще кипне мозъка на Стрикланд до онзи бяс, който мисия като тази изисква.

Мръснокафява вода пръска между дъските на кея. Част от моряците са бели, други мургави, трети – червеникавокафяви. Има татуирани и с пиърсинги. Всички влачат сандъци по трапа, който драматично се огъва от тежестта. Стрикланд ги следва и стига до корпуса, на който е надраскано „Жозефина“. Малките люкове предполагат, че каютите долу са просто формалност и са толкова тесни, че едва побират дори капитана. Стрикланд се изприщва от самата дума „капитан“. Хойт е единственият командир тук, а Ричард е неговият заместник. Не е в настроение за малоумни кормчи, които си мислят, че могат да раздават заповеди.

Намира капитана – очилат мексиканец с бяла брада, бяла риза, бели панталони и бяла сламена шапка, да подписва манифести с излишен размах. Мексиканецът кресва „Мистър Стрикланд!“ и Ричард има чувството, че е попаднал в една от анимациите на сина си: „Шантави рисунки: Мийстер Стрийкланд!“, как ви звучи, а? Научил е наизуст името на капитана нейде над Хаити: Раул Ромо Савала Енрикес. Приляга му: започва добре, а после се раздува помпозно.

– Виж! Escoces y rigos cubanos¹, друже, за теб са! – Енрикес му връчва пура, пали една за себе си и пълни две чаши.

Стрикланд е научен да не пие на работа, но позволява на „капитана“ желаната наздравица.

– За la aventura magnífico²!

Пият и Ричард си признава, че уискито му идва добре. Готов е на всичко, за да загърби поне за малко извисяващата се сянка на генерал Хойт, както и мисълта какво може да означава за бъдещето му в армията един провал да „мотивира“ подходящо Енрикес. Благодарение на скоча, топлината в корема му се изравнява временно с температурата в джунглата.

Енрикес явно е похабил твърде дълго време в издухване на димни кръгчета: неговите са свършени.

¹ Шотландско уиски, кубински пури (порт.).

² Великолепното приключение (порт.).